

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

18. december 2023

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 31 (Alm. del) af 31. oktober 2023 stillet efter ønske fra Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse påvirkningen af de offentlige finanser ved en forhøjelse af fradragsbeløbene for indtægter ud over arbejdsindtægter (både pensionistens egne og en ægtefælles indtægter) for folkepension og førtidspension, svarende til de fradragsændringer der blev vedtaget med lovforslag L 19 Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om en skattefri seniorpræmie, folketingsåret 2019-20? Svaret bedes opgjort med udgangspunkt i gældende regler i 2023.

Svar

Det skal indledningsvist bemærkes, at ikke alle fradragsændringer i det lovforslag, som der henvises til i spørgsmålet, er udtryk for gældende regler. Egen arbejdsindkomst fører ikke længere til modregning i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, mens en partners arbejdsindkomst ikke længere fører til modregning i social pension.

Derudover står det umiddelbart ikke helt klart, hvilke fradragsændringer, der refereres til i spørgsmålet. Lovforslag L 19 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om en skattefri seniorpræmie fra folketingsåret 2019-20, indeholder flere ændringer:

- Bundfradraget for folkepensionisters indtægt ved personligt arbejde blev forhøjet fra 100.008 kr. til 122.004 kr. om året.
- Aftrapningen blev lempet for folkepensionister og førtidspensionister på gammel ordning (med tilkendelse før 2003), der er gift eller samlevende med en ikke-pensionist, fra 50 procent af indtægten op til 307.700 kr. til 54 procent af hele indtægten uden loft.
- Det maksimale fradrag på 236.728 kr. i pensionistens indtæftsgrundlag for ikke-pensioneret ægtefælle og samlevers indtægter blev forhøjet med 13.000 kr. til 249.728 kr. (2019-niveau).
- Den skattefrie seniorpræmie blev øget fra 30.000 kr. til 42.000 kr.

- Der blev indført en ny skattefri seniorpræmie på 25.000 kr. for beskæftigelse det andet år efter, at folkepensionsalderen er nået.

Umiddelbart er det alene den første af disse ændringer, der synes at kunne være relevant for spørgsmålet, idet indtægtsgrundlaget for den anden og den tredje ændring allerede omfatter andre indtægter, og da indførelse af den skattefri seniorpræmie ikke fører til ændringer i fradragsgrænser eller lignende.

Der er således til besvarelsen lagt til grund, at det er forhøjelsen af bundfradraget for folkepensionisters indtægt ved personligt arbejde fra 100.008 kr. til 122.004 kr. om året, som også skal gælde andre indtægter samt at dette fradrag (trods den, for så vidt angår arbejdsindkomst, kun gælder personens egen arbejdsindkomst) også skal gælde en eventuel ægtefælles/samlevers indtægter. Dertil er det lagt til grund, at fradraget indføres i både folkepensionens pensionstillæg og den supplerende pensionsydelse, selvom bundfradraget for folkepensionisters indtægt ikke længere er relevant for folkepensionens pensionstillæg, *jf. ovenfor*. Folkepensionens grundbeløb påvirkes ikke, da der ikke sker modregning i folkepensionens grundbeløb som følge af øvrige indtægter.

Efter gældende regler påvirkes folkepensionens pensionstillæg af indtægter udover arbejdsindkomst (både pensionistens egne indtægter og en eventuel ægtefælles/samlevers indtægter) efter et fradrag på 91.300 kr. (2023-niveau) for enlige og 182.900 kr. (2023-niveau) for gifte/samlevende. I besvarelsen er det lagt til grund, at der indføres et yderligere fradrag for indtægter ud over arbejdsindtægt på 122.004 kr. for enlige og 244.008 kr. for gifte/samlevende og at fradraget på hhv. 91.300 kr. og 182.900 kr. gælder for indtægter efter det indførte fradrag. Det er desuden lagt til grund, at de indførte nye ekstra fradrag ikke reguleres, idet fradragsgrænsen på 122.004 kr. nævnt i L 19 ikke er omfattet af den årlige regulering af satser og fradragsgrænser. Det indebærer en lempet modregning i en årrække, men på langt sigt vil ændringen indebære en omtrent uændret modregning, idet realværdien af de 122.004 hhv. 244.008 kr. gradvist aftager.

For den supplerende pensionsydelse (ældrechecken) og øvrige personlige tillæg, der udbetales med den personlige tillægsprocent, indgår egen arbejdsindtægt over bundfradraget på 122.004 kr. fortsat i modregningsgrundlaget. I beregningen af den personlige tillægsprocent, er der et fradrag på 35.000 kr. (2023-niveau) for enlige og 69.200 kr. (2023-niveau) for gifte/samlevende, for de samlede indtægter efter fradraget for arbejdsindtægt. I besvarelsen er det lagt til grund, at der indføres et yderligere fradrag for indtægter ud over arbejdsindtægt på 122.004 kr. for enlige og 244.008 kr. for gifte/samlevende og at fradraget på hhv. 35.000 kr. og 69.200 kr. gælder for de samlede indtægter efter fradraget for arbejdsindtægt og efter det indførte fradrag for indtægter ud over arbejdsindtægt.

For førtidspensionister på både gammel og ny ordning, eksisterer der ved gældende regler ikke et særskilt fradrag for arbejdsindkomst, hvorfor der ikke er indført yderligere fradrag i disse ordninger.

Samlet set skønnes ovenstående ændringer at være forbundet med en umiddelbar merudgift til social pension på i størrelsesordenen 8,5 mia. kr. i 2024 (2023-niveau), svarende til en samlet offentlig saldsvækkelse på 4,1 mia. kr. efter skat, tilbageløb og adfærd (2023-niveau), jf. tabel 1. Ændringen vurderes, at sænke arbejdsudbuddet svarende til 70 fuldtidspersoner i 2024.

I årene efter 2024 vil opgørelsen være påvirket af, at den midlertidige forhøjelse af bundgrænsen for aftrapning af hhv. pensionstillægget og den supplerende pensionsydelse med 15.000 kr. (2019-niveau) gradvist udfases og helt bortfalder i 2034. Udfasningen flytter aftrapningsintervallet af både pensionstillægget og den supplerende pensionsydelse, hvilket vil have indflydelse på, hvor mange folkepensionister, der i de enkelte år modtager ydelserne. Dertil er opgørelsen påvirket af, at fradragsgrænsen på 122.004 kr. er nominelt fastholdt, hvilket vil mindske realværdien af de indførte nye ekstra fradrag.

Samlet set betyder det, at provenutabet opgjort i 2023-niveau reduceres frem mod 2034, hvor det skønnes, at ændringer af fradragsgrænserne vil være forbundet med en saldsvækkelse på 3,9 mia. kr. efter skat, tilbageløb og adfærd (2023-niveau).

Tabel 1

Saldo- og arbejdsudbudsvirkningen af forhøjelser af fradragsgrænser, 2024-2034

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
	Mia. kr. (2023-niveau)										
Umiddelbar merudgift	8,5	8,4	8,6	8,5	8,5	8,4	8,3	8,2	8,2	8,1	8,1
Saldovirkning efter skat, tilbageløb og adfærd	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0	4,0	3,9	3,9
	Fuldtidspersoner										
Arbejdsudbudsvirkningen	-70	-70	-70	-70	-80	-70	-60	-70	-70	-80	-70

Anm.: De økonomiske konsekvenser er beregnet på baggrund af gældende regler i 2023 på data fra 2019 fremskrevet til 2023-niveau. Det er med det nuværende modelsetup kun muligt at indregne ændringer i befolkningssammensætningen frem til og med 2025, hvorfor der ikke er taget højde for betydningen af fx forhøjelsen af folkepensionsalderen i 2030. For årene efter 2025 afspejler opgørelsen virkningen beregnet i 2025, hvor pensionsreglerne (den gradvise udfasning af den midlertidige forhøjelse af bundgrænsen for aftrapning af den supplerende pensionsydelse og pensionstillægget) er tilpasset reglerne i det pågældende år. Arbejdsudbudsvirkningen er afrundet til nærmeste 10 personer.

Kilde: Egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister